

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. július 14.

Európai Számvevőszék: a REACT-EU helyreállítási finanszírozás kapcsán nehéz összeegyeztetni a gyors támogatásnyújtást és az optimális pénzfelhasználást

Az Európai Bizottság a REACT-EU-ra irányuló javaslatában 58 milliárd euróval egészítené ki az uniós országoknak nyújtott kohéziós támogatást a COVID-19 járványt követő helyreállítás létfontosságú első éveiben azzal a céllal, hogy beruházásokat mobilizáljon és előreütemezze a pénzügyi támogatást. Az Európai Számvevőszék ma közzétett új véleményében rámutat a javaslat azon céljai között feszülő ellentétre, hogy a lehető leggyorsabban biztosítson többletfinanszírozást, illetve hogy azt ott tegye elérhetővé, ahol a legnagyobb szükség van rá és a legtöbb hatást fogja elérni. A számvevők arra is figyelmeztetnek, hogy a Bizottság által a következő hétéves költségvetés kapcsán javasolt válságkezelési mechanizmusokból hiányoznak az uniós forrásokkal való gondos pénzgazdálkodást elősegítő rendelkezések.

Az Unió „NextGenerationEU” néven 750 milliárd eurós csomagot terjesztett elő, hogy támogassa a tagállamokat arra irányuló törekvésekben, hogy minimalizálják a világvárvány társadalmi-gazdasági hatását, és visszajussanak a fenntartható növekedési pályára. A csomag részét alkotja a 2014–2020-as költségvetési időszakban a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtandó helyreállítási segítség (REACT-EU), amelynek célja, hogy megteremtse az Unió 2020–2022-es fellendülésének alapjait. Emellett a Bizottság az európai strukturális és beruházási (esb-) alapokra vonatkozóan új szabályokat javasolt a 2021–2027-es költségvetési időszakra, amelyek révén a jövőben esetlegesen bekövetkező sokkhatások esetén gyorsan aktiválható mechanizmusokat kíván létrehozni. A számvevők mindkét javaslatot megvizsgálták.

„A COVID-19 járvány kitörését követően a Bizottság több területen is intézkedéseket hozott, például gyorsan kiegészítő forrásokat mozgósított és új finanszírozási szabályokat javasolt – nyilatkozta Iliana Ivanova, a véleményért felelős számvevőszéki tag. – Ezek az intézkedések üdvözlendők, de ahhoz, hogy eredményt hozzanak, azokat uniós és tagállami szinten egyaránt megfelelően koordinálni kell.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett véleményről. A vélemény teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A számvevők nagyra értékelik a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a REACT-EU pénzforrásait a tagállamok az esb-alapok meglévő struktúráinak keretében kezeljék, amely szerintük „észszerű és pragmatikus elképzelés”. A javaslat azonban szabad mérlegelési jogkört biztosít a tagállamoknak a kiegészítő források felhasználási módját illetően, és nem részletezi, hogy a segítségnyújtást hogyan fogják összehangolni más uniós eszközökkel és nemzeti rendszerekkel. Emiatt fennáll az uniós támogatás szétaprózódásának vagy megkettőzésének kockázata. A tagállamoknak ezenfelül a többletfinanszírozást 2022-ig kellene előirányozniuk (azaz konkrét célokhoz rendelniük), ami tovább nehezíti azt a feladatukat, hogy a forrásokat megfelelően és gondosan költsek el, így megnő a kockázata annak, hogy előtérbe helyezik a pénzeszközök mielőbbi felhasználását a gondos felhasználással szemben („felhasználod vagy elveszíted”), illetve fokozódik a szabálytalanságok és csalások veszélye. Ez a kockázat különösen a világjárvány által várhatóan leginkább sújtott tagállamokat érinti, amelyekben alacsonyabb a támogatásfelhasználás aránya. Végezetül a számvevők felhívják a figyelmet arra, hogy a források tagállamok közötti elosztására szolgáló új módszert torzíthatja, ha a tagállamok alábecsült munkanélküliségi adatokat jelentenek be.

Az esb-alapok 2021 és 2027 közötti felhasználására vonatkozó közös rendelkezések javasolt módosításai azt a célt szolgálják, hogy megerősítsék az Unió rendkívüli és szokatlan eseményekre való reagálási képességét. A módosított rendelkezések ideiglenesen lehetővé tennék, hogy a Bizottság „végrehajtási határozatok” alkalmazásával gyorsabban tudjon reagálni bármely olyan helyzetre, amelyet a Tanács válsághelyzetnek minősít. A bizottsági javaslat azonban nem határozza meg pontosan, hogy mikor szűnik meg ez az ideiglenes felhatalmazás, illetve figyelmen kívül hagy több, a gondos pénzgazdálkodást elősegítő szempontot is, például a visszamenőleges jóváhagyású projektek esetében a „talált pénz” hatás (támogatás nyújtása olyan projekteknek, amelyek a többletforrások nélkül is megvalósultak volna) kockázatának csökkentését. Ezért előfordulhat, hogy a Bizottság a válsághelyzetek alakulása mentén még kénytelen lesz kiegészíteni a vonatkozó szabályozást. A pozitívumok között említendő, hogy a javaslat jobb rendelkezéseket vezet be a vészhelyzeti finanszírozás nyomán követésére, ami az első lépés a nagyobb átláthatóság felé.

A szerkesztők figyelmébe

A 2020–2022-as időszakra a Bizottság folyó áron 58 272 800 000 euró összegű kiegészítő forrást javasol.

A REACT-EU rendeletre és az esb-alapokra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendeletre irányuló javaslatról szóló 4/2020. sz. számvevőszéki vélemény jelenleg angol nyelven érhető el az Európai Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu); a többi nyelvi változatot szintén hamarosan közzéteszik. Az Európai Parlament és a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban mindkét javaslatról véleményt kért. A gyors válaszadás érdekében a Számvevőszék a véleményeket egy közös dokumentumban tette közzé.

Az Európai Számvevőszék pénzügyi hatással járó – új vagy felülvizsgált – jogszabályokra irányuló javaslatok véleményezésével is hozzájárul az uniós pénzgazdálkodás javításához. E véleményeket a jogalkotó hatóságok – az Európai Parlament és a Tanács – felhasználják munkájuk során. A Számvevőszék 2019-ben [összefoglalót](#) tett közzé a következő többéves pénzügyi keretre irányuló 2018. évi bizottsági javaslatokra vonatkozó észrevételeiről. Ezenkívül 2020 áprilisában [véleményt](#) tett közzé az európai strukturális és beruházási alapok COVID-19-járványra adott

válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító javaslatról, amelyet rövidesen további COVID-19 vonatkozású vélemények követnek majd. A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) található információ.

A véleménnyel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24